

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

P 1 1 1 A 1 0 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odlomka) umetnostnega besedila

Torek, 31. maj 2011 / 60 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo odlomka, vodeno ali samostojno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z "x".

Vodena interpretacija	Samostojna interpretacija

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačen zapis prečrtajte in napišite novega. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z nič (0) točkami. Osnutek interpretacije lahko napišete na konceptni list, vendar se ta pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

a) VODENA INTERPRETACIJA

Leopold Suhodolčan: TRENUTKI IN LETA (odlomek)

Leopold Suhodolčan: Trenutki in leta. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1979. 255.

RAZDVOJENOST IN SREDNJA POT

Kar je kazal na obrazu, še ni bilo rečeno, da je bilo tako tudi v njegovi duši, četudi mi česa zares ni mogel skriti, vsaj za dolgo ne, saj je bil eden tistih, ki »jim je obraz kot ogledalo«. A kot sem že rekla, sem morala marsikaj v njem razgrebsti sama, kar pa sem imela prej za mikavnost kot za nepotreben napor. Do srečanja z Matejem sem v moških videla veliko več sebičnosti. Tudi ob najbolj neznačni stvari je najprej pomislil name.

Čeprav sem ga imela še zmerom rada, se je v meni vse pogosteje oglašala slutnja, da ne bom mogla z njim pod njegovo Mirno goro. Ko da sem se vendarle videla v hipnih sanjah in sem kot nevesta že stopala čez prag nove hiše, nato pa živela v njej, pospravljala in z obedom čakala na Mateja, ki se je vračal z dela v bližnji tovarni. Začela sem preživljati hude dneve razdvojenosti. Vedela sem, da bom do bolečine sama, če bom morala živeti brez njega, in da bom z razumom sedemkrat preklela svoj umik, hkrati pa sem se s čuti že spraševala, ali bom srečna, ko se bom znašla v urejenem vsakdanjem življenju in se nikoli več ne bom mogla odločiti čisto po svoje, če ne bom povsem neodvisna v svojem delu in če si ne bom mogla izpolniti tudi svoje najbolj nenavadne želje. Z leti sem sicer spoznavala, da je za kakršno koli skupno življenje »treba delati kompromise«, ubirati srednjo pot, se odpovedati svojemu dopoldnevu, da potem pridobiš še popoldan. Vendar so mi taka spoznanja načela le še kožo povrhnjico. Čedalje manj se mi je zdelo potrebno, da si moram vsako stvar razložiti do kraja. V razlagah »čistih človekovih odločitev« sem videla le neumno zapravljanje časa. Matej pa je živel le še za svoje življenje, v katerem jaz nikakor ne bi smela več manjkati. Postajal je celo vse bolj ljubosumen, že je spraševal za vsak moj korak in mi oponašal, če sem kdaj preveč prijazno spregovorila z neznancem. A morebiti mi je prav to pomagalo v razdvojenosti.

NAVODILA

- Opreделите odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Razložite pripovedovalkino razdvojenost: Kako si zamišlja svoje prihodnje življenje z Matejem? Zakaj želi biti z njim? Zakaj kljub temu razmišlja o umiku? V odgovoru na zadnje vprašanje citirajte del povedi iz odlomka.
- Povzemite ugotovitve in izrazite svoje mnenje o pripovedovalkinih pogledih na skupno življenje. Presodite, kaj je poleg kompromisov oziroma srednje poti še pomembno za življenje v dvoje, tako da utemeljite presojo s poljubnim primerom.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

b) SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA

Zofka Kveder: MOJA MALA (odlomek)

Zofka Kveder: Moje deklice. Ljubljana: Založba Karantanija, 1996. 8–9.

Nekaj časa se je igrala, a kmalu je bila zopet pri meni.

»Mama!«

»Kaj?«

»Mama, rada!«

»Eh, pusti me! Mama mora pisati!«

»Mama!«

Nisem je hotela slišati. Pa se ni dala odgnati. Vlekla me je k sebi in me skušala pobožati po obrazu. To me je razjezilo.

»Če ima človek kdaj mir! Na, tukaj imaš!« In udarila sem jo po roki.

Nič ni zajokala, samo odšla je in jaz se nisem več zmenila zanjo.

Ali njeni žgoči pogledi so me predramili. Žalostni so bili in očitajoči.

In hipoma me je postalo sram.

Še zdaj je bila njena rokica rdeča. A iz mokrih velikih oči me je gledala njena dveletna, nežna, splašena dušica z nekim žalostnim začudenjem, očitajoče in vprašujoče.

Pokesala sem se in zbolelo me je v prsih. Žal mi je bilo. Pokleknila sem k njej in ji poljubila mehko malo rdečo rokico, kajti bilo mi je, kakor da sem jo oskrunila s svojim nepravičnim udarcem.

Kako je mogoče udariti tako milo otroško rokico iz jeze, iz nizke, slepe strasti?! Taka majhna, nežna rokica, ustvarjena, da se človek veseli, da jo ljubi in boža!

»Ti moja mala, odpusti mi! Odpusti, da sem tako brezčutno ranila tvojo nežno mlado dušico!«

Govorila sem ji te in še druge besede. Ni razumela mojih izbranih izrazov, ali moja čustva je razumela. In ko sem ji dejala, kesaje se in žalostna same sebe: »Mama ni dobra!« mi je odgovorila hipoma in radostno: »Mama je dobra!« in se me prisrčno oklenila okrog vratu. Iz njenih toplih lepih oči je izginila vsa žalost in vsi očitki in sama ljubezen mi je sijala iz njih.

NAVODILA

Opreделите odlomek glede na **književno zvrst** in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvino odlomka in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku ter na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

Prazna stran